

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobkyně: **L. H. M.**, zastoupena Mgr. Bc. Milanem Janákem, advokátem se sídlem třída Kpt. Jaroše 1844/28, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 15. 5. 2025, č. j. 48 A 2/2025-28,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalovanému se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.
- III. Odměna a náhrada hotových výdajů advokáta Mgr. Bc. Milana Janáka **se určují** částkou 12 269 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti (60) dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 3. 2025, č. j. OAM-333/BE-BE01-VL18-Z-2025, zajistil žalobkyni (stěžovatelku) podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v relevantním znění (dále jen „zákon o azylu“). Dobu trvání zajištění žalovaný stanovil podle § 46a odst. 5 zákona o azylu do 6. 7. 2025.

[2] Ze správního spisu vyplývá, že stěžovatelka byla dne 16. 3. 2025 kontrolována hlídkou Policie České republiky na adrese N. D. 651/1a, P. Při kontrole bylo zjištěno, že rozhodnutím Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále též „policejní orgán“), ze dne 21. 6. 2018, č. j. KRPA-233305-19/ČJ-2018-000022-SV, bylo stěžovatelce uloženo správní vyhoštění a stanovena doba jednoho roku, po kterou jí nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 2. 11. 2018, po rozhodnutí odvolacího orgánu o odvolání proti němu. Stěžovatelce tak dne 2. 12. 2018 uplynula doba stanovená k vycestování. V období od 3. 12. 2018 do 16. 3. 2025 se stěžovatelka nacházela na území ČR bez pobytového oprávnění. Na základě těchto

skutečností policejní orgán dne 17. 3. 2025 zahájil se stěžovatelkou řízení o správním vyhoštění a provedl její výslech.

[3] Při výslechu dne 17. 3. 2025 stěžovatelka především vypověděla, že od roku 2005 měla v ČR povolen trvalý pobyt, přičemž si byla vědoma jeho zrušení v roce 2018, neboť v letech 2007 až 2017 pobývala ve Vietnamu. Od listopadu 2017 se zdržuje „*různě po Praze*“, nemá stálou adresu, nájemní smlouvu ani hlášený pobyt. Pro případ doručování písemností navrhla ustanovení opatrovníka. Na území ČR je stěžovatelka sama a nemá zde žádné rodinné příslušníky. Rozhodnutí o správním vyhoštění nerespektovala z důvodu nedostatku finančních prostředků na vycestování. Ani v současné době nemá prostředky na vycestování a nevlastní v ČR ani žádný majetek. Prostředky na obživu si stěžovatelka zajišťuje formou brigád. Stěžovatelka je rozvedená a má dvě dospělé děti, které žijí v zemi původu. V ČR nemá žádnou osobu, kvůli které by bylo ukončení jejího pobytu na území ČR nepřiměřeným zásahem do soukromého a rodinného života. Stěžovatelka nemá v ČR kulturní ani společenské vazby a stýká se zde pouze se svými krajany. Ve vycestování do Vietnamu jí nic nebrání, přičemž tato země je pro ni bezpečná.

[4] Následně byla stěžovatelka rozhodnutím policejního orgánu ze dne 17. 3. 2025, č. j. KRPA-87763-19/ČJ-2025-000022-ZSV, zajištěna za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“). Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody. Policejní orgán odůvodnil toto rozhodnutí tím, že v případě stěžovatelky byly dány důvody pro její zajištění a vzhledem k jejímu jednání by mírnější alternativa ve formě uložení zvláštních opatření za účelem vycestování z území členských států Evropské unie nebyla dostačující. Zároveň policejní orgán rozhodnutím ze dne 17. 3. 2025, č. j. KRPA-87763-17/ČJ-2025-000022-ZSV, uložil stěžovatelce podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 a 9 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění na dobu 36 měsíců a stanovil jí podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců dobu 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí k vycestování.

[5] Dne 19. 3. 2025 podala stěžovatelka žádost o udělení mezinárodní ochrany a následně byla zajištěna rozhodnutím žalovaného ze dne 20. 3. 2025, č. j. OAM-333/BE-BE01-VL18-Z-2025. V odůvodnění tohoto rozhodnutí žalovaný konstatoval, že stěžovatelce bylo v roce 2018 uloženo správní vyhoštění, které nerespektovala, a v ČR vědomě pobývala bez platného pobytového oprávnění. Stěžovatelka porušovala jak pobytová pravidla, tak pravidla pro zaměstnávání cizinců. Není hlášena k pobytu, je zdravá a dle jejích tvrzení jí v zemi původu nic nehrozí. Z jednání stěžovatelky je podle žalovaného zřejmé, že svou žádost o mezinárodní ochranu podala toliko ve snaze znemožnit realizaci vyhoštění, neboť hrozba nuceného návratu do země původu se po jejím zajištění stala reálnou, a pokud by k jejímu zajištění policejním orgánem nedošlo, sama by tento krok neučinila. Přestože v ČR pobývá od 8. 11. 2017, o udělení mezinárodní ochrany dříve nepožádala. K možnosti uložení zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu žalovaný uvedl, že stěžovatelka by nevyčkala do ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, nýbrž by pokračovala v nelegálním pobytu a nelegální práci, která je jejím jediným účelem pobytu. I z její výpovědi, že se nechce hlásit na policii, protože musí pracovat, lze usuzovat, že by zvláštní opatření nedodržovala. Žadatel o mezinárodní ochranu smí být navíc zaměstnán až po uplynutí 6 měsíců od podání žádosti, což stěžovatelce brání v realizaci jejího jediného cíle, kterým je pracovat a vydělávat.

pokračování

Z dosavadního postupu stěžovatelky je tak zřejmé, že by jejím propuštěním byl ohrožen účel řízení o udělení mezinárodní ochrany i řízení o správním vyhoštění, a nelze předpokládat, že by své jednání změnila. K délce zajištění žalovaný konstatoval, že nevylučuje, že stěžovatelčinu žádost bude nezbytné posuzovat standardně podle § 12 až § 14b zákona o azylu. Zároveň však lze v případě stěžovatelky předpokládat ukončení řízení ve věci mezinárodní ochrany ve lhůtě 90 dnů. Vzhledem k tomu, že lhůta pro podání případné žaloby proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany činí u osob umístěných v zařízení pro zajištění cizinců 15 dnů, a vzhledem k průměrné době pro doručování v soudním řízení, kterou žalovaný odhadl na 5 dní, žalovaný stanovil dobu zajištění stěžovatelky na 110 dnů s tím, že v případě potřeby může být rozhodnuto o jeho prodloužení v rámci zákonného limitu 180 dnů.

[6] Nejvyššímu správnímu soudu je z úřední činnosti známo, že žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 7. 2025, č. j. OAM-333/BE-BE01-VL15-PZ-2025, rozhodl podle § 46a odst. 5 zákona o azylu o prodloužení zajištění stěžovatelky do 8. 9. 2025. Žalobu stěžovatelky podanou proti tomuto rozhodnutí Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 1. 8. 2025, č. j. 47 A 2/2025-21, zamítl. Kasační stížnost směřující proti tomuto rozsudku je vedena u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. 1 Azs 153/2025, přičemž o ní dosud nebylo rozhodnuto.

[7] Proti původnímu rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 3. 2025, č. j. OAM-333/BE-BE01-VL18-Z-2025, podala stěžovatelka žalobu, kterou Krajský soud v Praze rozsudkem ze dne 15. 5. 2025, č. j. 48 A 2/2025-28, zamítl. Krajský soud s odkazem na relevantní judikaturu připomněl, že cílem zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu má být znemožnění zneužití zákona podáním účelové žádosti o mezinárodní ochranu a dosažení takových podmínek, které cizinci umožní vyhnout se již uloženému správnímu vyhoštění. Žalovaný v napadeném rozhodnutí odůvodnil splnění podmínek pro zajištění stěžovatelky podle tohoto ustanovení dostatečně. Stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, kam byla umístěna poté, co policejní orgán rozhodl o jejím zajištění za účelem správního vyhoštění, tedy až po svém zajištění, ačkoliv v ČR pobývala nepřetržitě od roku 2017. Nevyšly přitom najevo žádné skutečnosti, které by jí bránily v dřívějším podání žádosti. Její žádost o udělení mezinárodní ochrany proto žalovaný považoval za účelovou oprávněně. Teprve v žalobě stěžovatelka přišla s tvrzením, že v případě návratu do země původu by byla ohrožena na životě, protože si půjčila peníze od místních lichvářů. Toto nové tvrzení není relevantní pro zpochybnění závěru žalovaného, že stěžovatelka podala žádost o mezinárodní ochranu, aby zamezila realizaci správního vyhoštění. Nic totiž nemění na tom, že měla-li tyto obavy z návratu do země původu, mohla žádost o mezinárodní ochranu podat kdykoliv dříve během svého pobytu v ČR, zvláště věděla-li, že je povinna se do země původu vrátit. Při posouzení podmínek zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se neposuzuje důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž postačí pouze zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána s cílem zamezit realizaci správního vyhoštění.

[8] Krajský soud dále shledal, že uplatnění zvláštních opatření by v případě stěžovatelky nebylo účinné, byť žalovaný v napadeném rozhodnutí zčásti vychází ze skutečností, které nemají oporu ve správním spise. Stěžovatelka totiž při výslechu neuvedla, že chce v ČR pracovat a vydělávat peníze, ani neprohlásila, že by jí práce bránila v pravidelném hlášení se

policejnímu orgánu. Tato část odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí proto neobstojí. Krajský soud však považuje za dostatečné odůvodnění to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí opakovaně zdůraznil, že stěžovatelce bylo po zrušení trvalého pobytu v roce 2018 uloženo správní vyhoštění, které však nerespektovala, a v ČR nadále nelegálně pobývala až do svého zajištění policejním orgánem v březnu 2025. Předchozí nerespektování uloženého správního vyhoštění bylo dostatečným důvodem pro neuplatnění zvláštních opatření. Nic na tom nemohou změnit ani nová tvrzení stěžovatelky, že by se zdržovala v pobytovém středisku a plně spolupracovala se správními orgány, ani doklad o zajištěném ubytování, které stěžovatelka předložila v řízení o žalobě. Ubytovatelem by přitom měla být stěžovatelčina sestra, přestože stěžovatelka při výslechu uvedla, že v ČR žádné příbuzné nemá.

[9] Ani zbylé žalobní námitky neshledal krajský soud důvodnými.

[10] V kasační stížnosti stěžovatelka namítá, že krajský soud i žalovaný chybně posoudili naplnění jedné z podmínek pro zajištění, kterou je existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Krajský soud totiž naplnění této podmínky shledal pouze v tom, že stěžovatelka mohla o mezinárodní ochranu žádat dříve, což je však samostatnou podmínkou, která musí být rovněž splněna. Na jiné okolnosti krajský soud nepoukázal. Jeho rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Dle stěžovatelky bylo v této souvislosti nezbytné zabývat se rovněž důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany, byť má žalovaný na vydání rozhodnutí o zajištění pouze pět dnů. Stěžovatelka totiž zmínila, že se obává o svůj život, neboť si ve Vietnamu půjčila finanční prostředky od lichvářů. Dále dle stěžovatelky rovněž nebyla v jejím případě dostatečně zohledněna možnost využití zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Pokud měl krajský soud pochybnosti o tvrzení stěžovatelky ohledně doloženého dokladu o zajištění ubytování a dopisu od její sestry, měl ji předvolat k výslechu a nechat ji rozpor s její výpovědí během řízení o správním vyhoštění vysvětlit. Možnost nevyužití zvláštních opatření nelze dle stěžovatelky odůvodnit pouze tím, že v minulosti nerespektovala správní vyhoštění, nýbrž je nezbytné přihlídnout k individuálním okolnostem. V této souvislosti stěžovatelka dodává, že nabídla stálou adresu, na které se mohla zdržovat a být v kontaktu se správními orgány.

[11] Vzhledem k uvedenému stěžovatelka navrhl, aby Nejvyšší správní soud žalobou napadené rozhodnutí i rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu. Setrvává na tom, že zjistil skutkový stav věci dostatečně pro přijetí závěru o zajištění stěžovatelky. Krajský soud správně vyhodnotil žádost stěžovatelky o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou, přičemž rovněž příhodně konstatoval, že předchozí nerespektování uloženého správního vyhoštění je dostatečným důvodem pro neuplatnění zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. S ohledem na uvedené proto žalovaný navrhl zamítnutí kasační stížnosti pro její nedůvodnost.

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného

pokračování

rozsudku krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatelka byla účastnicí řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[14] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před krajským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatelky. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[15] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz). O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*

2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.

3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikaturní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.

4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.*

[16] Nejvyšší správní soud neshledává v kasační stížnosti dostatečné argumenty svědčící pro její přijatelnost.

[17] V posuzované věci vydal žalovaný rozhodnutí o zajištění stěžovatelky dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, jenž stanoví: „*Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*“

[18] V § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou tedy obsaženy čtyři podmínky pro vydání rozhodnutí o zajištění: 1) podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, 2) nemožnost účinného uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu, 3) existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní

ochrany byla podána pouze s cílem se vyhnout hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, a 4) tuto žádost bylo možné podat dříve. Tyto podmínky přitom musí být splněny kumulativně.

[19] Naplnění první z uvedených podmínek nebylo v průběhu řízení nijak zpochybňováno a z obsahu správního spisu je zřejmé, že stěžovatelka podala žádost až v zařízení pro zajištění cizinců. Stěžovatelka ovšem namítá, že v jejím případě nebyla naplněna třetí vymezená podmínka, neboť dle ní se při jejím posuzování krajský soud vyjádřil pouze k podmínce čtvrté, jejíž naplnění shledal v tom, že stěžovatelka několik let nelegálně pobývala na území ČR, a přesto o mezinárodní ochranu požádala až po svém zajištění.

[20] K tomu je především nezbytné zdůraznit, že ačkoliv vymezené podmínky musejí být splněny kumulativně, zvláště třetí a čtvrtá podmínka spolu velmi úzce souvisí a jejich naplnění je nezbytné posuzovat ve vzájemných souvislostech. Pokud tedy jde o existenci oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jej pozdržet, odůvodnil žalovaný naplnění této podmínky zajištěním tím, že stěžovatelka nevyužila možnost požádat o mezinárodní ochranu již dříve, přičemž svůj postup nijak nezdůvodnila. Z jednání stěžovatelky přitom bylo zřejmé, že pokud by nebyla zajištěna, sama by tento krok neučinila, což lze dle žalovaného dovodit i z její výpovědi. S tímto hodnocením se ztotožnil rovněž krajský soud. Nejvyšší správní soud popsané zdůvodnění naplnění v zásadě obou daných podmínek považuje za dostatečné, neboť stěžovatelka podala žádost o udělení mezinárodní ochrany až dne 19. 3. 2025, tj. dva dny po svém zajištění za účelem správního vyhoštění, ačkoliv dle své výpovědi v řízení o správním vyhoštění v ČR pobývala nepřetržitě od 8. 11. 2017 a od roku 2018, kdy jí bylo zrušeno povolení k trvalému pobytu, neoprávněně. Dle Nejvyššího správního soudu mohla stěžovatelka podat žádost o udělení mezinárodní ochrany kdykoliv během tohoto svého pobytu na území ČR, přesto tak učinila až poté, co byla zajištěna za účelem správního vyhoštění (obdobně viz též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 1. 2024, č. j. 3 Azs 88/2023-52, ze dne 25. 4. 2024, č. j. 9 Azs 55/2024-51, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2024, č. j. 1 Azs 254/2024-45). Krajský soud při posouzení splnění této podmínky rovněž oprávněně vycházel ze závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2022, č. j. 5 Azs 328/2020-21.

[21] Nejvyšší správní soud přitom nepřisvědčil názoru stěžovatelky, že při rozhodování o jejím zajištění se měl žalovaný zabývat též samotnými důvody její žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jak totiž správně konstatoval s odkazem na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu již krajský soud, při posouzení podmínek zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se neposuzuje důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu, nýbrž postačí pouze zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově. Skutečnost, že žadatel v žádosti podané v zařízení pro zajištění cizinců tvrdí okolnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány relevantními z hlediska mezinárodní ochrany, nevylučuje postup dle zmíněného ustanovení (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2020, č. j. 6 Azs 22/2020-19, či ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 101/2017-36). Nejvyšší správní soud neshledal důvod se od těchto svých závěrů v nynější věci jakkoli odchýlovat.

pokračování

[22] Na závěru o účelovosti podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany tedy nemůže nic změnit ani tvrzení přednesené stěžovatelkou až v žalobě, že by v případě návratu do země původu byla ohrožena na životě, neboť si půjčila finanční prostředky od vietnamských lichvářů. Lze poukázat na to, že stěžovatelka před tím ve své výpovědi v rámci řízení o správním vyhoštění výslovně uvedla, že v zemi původu nemá žádné problémy, nic jí tam nehrozí a je to pro ni bezpečná země. Jak již bylo vysvětleno, krajský soud nepochybil, pokud se tímto stěžovatelčíným tvrzením nezabýval, neboť tato okolnost se vztahuje k otázce důvodnosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany, která je však jinou otázkou než skutečnost, že daná žádost byla podána účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a je tedy dán důvod k zajištění stěžovatelky.

[23] Nejvyšší správní soud tedy považuje zmiňovanou podmínku zajištění stěžovatelky podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí za splněnou, čímž nijak nepředjímá závěr žalovaného, případně správních soudů, ohledně důvodnosti stěžovatelčiny žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

[24] Stěžovatelka zpochybňuje též naplnění druhé ze zmiňovaných podmínek svého zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, neboť namítá, že se žalovaný dostatečně nezabýval možností uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu.

[25] Nejvyšší správní soud připomíná, že § 46a odst. 1 zákona o azylu podmiňuje zajištění žadatele tím, že nelze „účinně uplatnit zvláštní opatření“; těmi se dle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí uložení povinnosti „a) zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené“. Dle § 47 odst. 2 zákona o azylu platí, že žalovaný může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 téhož zákona, avšak „je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany“. K zajištění lze tedy přistoupit jen tehdy, pokud mírnější donucovací opatření nebudou dostatečně účinná (srov. z bohaté judikatury Nejvyššího správního soudu k této otázce např. rozsudek ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 Azs 239/2018-33).

[26] Smyslem a účelem těchto opatření je obecně to, aby byla zajištěna dostupnost žadatele pro potřeby řízení o mezinárodní ochraně. Současně ovšem nelze odhlížet od toho kterého typového důvodu zajištění pod písmenem a) až f) § 46a odst. 1 zákona o azylu; v nynější věci byla stěžovatelka zajištěna z důvodu uvedeného pod písmenem e) – to znamená v situaci, kdy existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany podala účelově s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, a kdy účelem zajištění takového žadatele není pouze zabezpečení jeho účasti v řízení o mezinárodní ochraně, ale především zabezpečení jeho dostupnosti pro řízení o správním vyhoštění, případně pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění [tento důvod zajištění odpovídá důvodu dle čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (tzv. přijímací směrnice)]. Tento závěr potvrzuje judikatura Nejvyššího správního soudu, která ve vztahu k posouzení účinnosti zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu pak dále dovodila, že nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze

dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, publ. pod č. 3559/2017 Sb. NSS). Při zvažování zvláštních opatření jako alternativ k zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je namístě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48, z něho vycházel též krajský soud, nebo usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2021, č. j. 9 Azs 197/2021-43).

[27] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře konstatoval, že důvody zajištění a důvody neúčinnosti zvláštních opatření by neměly být totožné (což se snaží naznačit též stěžovatelka), že nicméně na sebe budou, jako i v nyní projednávané věci, úzce navazovat. V posuzované věci žalovaný i krajský soud v rámci zvažování účinnosti zvláštních opatření vycházeli z důvodu zajištění, což Nejvyšší správní soud považuje za logické a odpovídající uvedené judikatuře, přičemž správně zohlednili rovněž kritéria v judikatuře uvedená (stěžovatelka nejenže na území ČR pobývala po delší dobu neoprávněně, ale zejména nerespektovala uložené správní vyhoštění, takže nelze očekávat, že se podrobí uloženým omezením; srov. též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2025, č. j. 5 Azs 100/2025-18). V případě stěžovatelky existovala oprávněná obava, že by se následně (po případném neudělení mezinárodní ochrany) výkonu správního vyhoštění vyhýbala. Nejde tedy pouze o to, že stěžovatelka na území ČR pobývala nelegálně (jako tomu bylo např. ve věcech řešených rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2025, č. j. 5 Azs 129/2025-22, a ze dne 30. 5. 2025, č. j. 5 Azs 79/2025-34), ale o to, že stěžovatelce již bylo uloženo správní vyhoštění, které v minulosti nerespektovala, a dále se na území ČR volně pohybovala (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2017, č. j. 5 Azs 80/2017-27, ze dne 24. 5. 2017, č. j. 6 Azs 69/2017-39, ze dne 15. 1. 2021, č. j. 5 Azs 258/2018-30, ze dne 29. 11. 2024, č. j. 5 Azs 94/2024-39, či ze dne 9. 3. 2023, č. j. 5 Azs 50/2022-29). Nejvyšší správní soud tedy souhlasí se žalovaným i s krajským soudem, že za skutkových okolností dané věci by účel zajištění stěžovatelky, tedy zabezpečení její dostupnosti pro výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, mohl být při využití zvláštních opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu zmařen. Bylo zcela namístě uzavřít, že by uložení zvláštního opatření – ať již povinnosti zdržovat se v určeném pobytovém středisku či v povinnosti hlásit se žalovanému ve stanovené době – nebylo účinné.

[28] K takovému závěru je nezbytné dospět bez ohledu na to, zda by stěžovatelka měla na území ČR zajištěno ubytování, tedy zda by se fakticky zdržovala na území ČR na konkrétní adrese, což se stěžovatelka snažila tvrdit v žalobě. V obou případech by totiž existovala s ohledem na předchozí jednání stěžovatelky důvodná obava, že by se případnému vyhoštění po skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany vyhýbala (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 6. 2021, č. j. 5 Azs 23/2021-21). Rovněž judikatura potvrzuje, že možnost ubytování nepředstavuje bez dalšího důvod pro užití zvláštního opatření podle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 12. 2021, č. j. 4 Azs 136/2021-50). I z rozhodnutí žalovaného a rozsudku krajského soudu je zřejmé, že podstatou jejich závěru o neúčinnosti zvláštních opatření je především stěžovatelčino jednání před podáním žádosti o mezinárodní ochranu a již dříve projevený vztah k jejím veřejnoprávním povinnostem. Krajský soud proto nemusel přistupovat k výslechu stěžovatelky a objasňovat rozpor v jejích tvrzeních ohledně toho, zda má v ČR blízké

pokračování

příbuzné, neboť na závěr o neúčinnosti zvláštních opatření nemůže mít tato otázka žádný vliv.

[29] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že jeho dosavadní judikatura poskytuje dostatečné odpovědi na námitky uvedené v kasační stížnosti. Lze uzavřít, že nebyl shledán žádný z důvodů pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájem stěžovatelky, shledal ji proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[30] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaný měl ve věci úspěch, měl by tedy vůči neúspěšné stěžovatelce právo na náhradu nákladů, které v řízení o kasační stížnosti důvodně vynaložil. Ze spisu však nevyplyvá, že by mu v tomto řízení jakékoli náklady nad rámec běžné administrativní činnosti vznikly, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

[31] Podle § 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s. hradí zástupci stěžovatele, který byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Zástupce stěžovatelky, advokát Mgr. Bc. Milan Janák, byl stěžovatelce ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2025, č. j. 5 Azs 118/2025-23. Nejvyšší správní soud tak přiznal ustanovenému zástupci odměnu ve výši 2 x 4 620 Kč za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem, včetně převzetí a přípravy zastoupení, a v doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 5 a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), paušální náhradu hotových výdajů za tyto úkony ve výši 2 x 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu a částku odpovídající DPH 21 %, celkem tedy 12 269 Kč. Tato částka bude zástupci stěžovatelky vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í :

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. srpna 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu